

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/188/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513212254
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2513212254.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, Bratislava, IČO: 36 854 140, zastúpený: Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners s.r.o., so sídlom Prievozská 4/B Bratislava, IČO: 47 239 921, proti žalovanej: M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. H. č. XXX, o zaplatenie 1.309,63 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany, č. k. 14C/49/2014-92 zo dňa 2. mája 2018 v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (vo výroku II. a III), takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej zamietajúcej časti a závislého výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 337,89 eura spolu s 5,12% úrokom z omeškania ročne zo sumy 283,67 eura od 27.08.2014 do zaplatenia a úrok vo výške 25% ročne zo sumy 54,22 eura od 09.11.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. súd vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal. Rozsudok súd po citovaní § 708 ods. 1, § 710, § 261 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. f), g), k), § 11 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), vecne v napadnutej zamietajúcej časti odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že strany sporu uzavreli zmluvu o bežnom účte, na základe ktorej sa žalobca zaviazal zriadiť v prospech žalovanej bežný účet počnúc dňom 02.02.2011. Podľa č. II zmluvy o bežnom účte, banka sa zaviazala na základe žiadosti majiteľa účtu vyhodnotiť možnosť poskytnutia povoleného prečerpania k účtu. V prípade splnenia stanovených podmienok banky na poskytnutie povoleného prečerpania účtu mala banka uzatvoriť s majiteľom účtu zmluvu o povolenom prečerpaní účtu. Zo zmluvy o úvere vyplynulo, že banka sa zaviazala poskytnúť žalovanej finančné prostriedky do výšky úverového limitu 900 eur. Vyčerpaný a nesplatený úver sa úročil úrokovou sadzbou 18,9% p.a., dňom splatnosti bol vždy 20. deň v mesiaci. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 20,93% a celkové náklady dlžníka 998,20 eura. Podľa čl. 5.1. Obchodných podmienok pre G. výška mesačnej splátky bola 5% z vyčerpanej sumy, minimálne vo výške 500,- Sk (16,60 eura). Z prehľadu splácania úveru (tabuľka na čl. 44) vyplynulo, že žalovaná celkom splatila sumu vo výške 1.247,73 eura. Z oznámenia o zosplatnení úveru zo dňa 22.10.2012 vyplynulo, že žalobca uplatnil právo jednorazovo zosplatniť úver ku dňu 02.11.2012, a to v celkovej výške 980,39 eura.

2. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnený nárok je plnením zo spotrebiteľskej zmluvy, v ktorej jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, ide o vzťah občianskoprávny. V tejto súvislosti súd poukazuje na § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie preto ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu priaznivejšie. Preto súd pri skúmaní každej otázky má aplikovať právnu úpravu, ktorá je priaznivejšia pre žalovanú ako spotrebiteľa.

3. Čo sa týka nároku, ktorý je uplatnený titulom nesplateného spotrebiteľského dlhu formou povoleného prečerpania, tu súd vychádzal z zmluvy o úvere, ktorú s prihliadnutím na podpisy veriteľa aj dlžníka je možné považovať za dvojstranný právny úkon, obsahom ktorého je poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanej. V zmysle platnej právnej úpravy o spotrebiteľských úveroch ku dňu uzavretia zmluvy však súd konštatuje absenciu náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ, a to najmä dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, celkovú výšku spotrebiteľského úveru a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, počet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Absencia vyššie uvedených náležitostí zapríčinila, že spotrebiteľ a dlžník v jednej osobe nezíska pri uzavretí zmluvy žiadnu predstavu o tom, akým spôsobom je potrebné splatiť finančné prostriedky, ktoré formou povoleného prečerpania využije. Následkom uvedeného v spojení s § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ súd vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov.

4. V nadväznosti na vyššie uvedené závery súdu súd skonštatoval, že žalovaná na základe platne uzavretej zmluvy vyčerpana finančné prostriedky vo výške 1.531,40 eura a splatila sumu 1.247,73 eura. Následkom toho, že úver je potrebné vyhodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov, žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi rozdiel medzi sumou vyčerpanou a splatenou, a to vo výške 283,67 eura. Žalovaná skutočnosť tvrdené žalobcom, ani predkladané dôkazy nijako nespochybnila. Súd preto zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 337,89 eura a úrok vo výške 25% ročne zo sumy 54,22 eura (debetný zostatok) od 09.11.2013 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadosti žalovanej o povolenie splátok súd nevyhovel. Žalovaná ničím nepreukázala, že by sa nachádzala v situácii, ktorá by odôvodňovala povolenie splátok dlžnej sumy, jednak súd žalobe vyhovel len v časti 337,89 eura, a splatenie dlhu podľa názoru súdu žalovanú neprivedie do existenčne nepriaznivej situácie.

5. Súd priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie zákonného úroku z omeškania. Žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlhu výzvou zo dňa 22.10.2012, žalovaná si zásielku neprevzala v odbernej lehote. Súd preto za kvalifikovanú výzvu na zaplatenie dlžnej pohľadávky považoval žalobu, ktorá bola žalovanej doručená dňa 26.08.2014 a priznal žalobcovi úrok z omeškania od 27.08.2014 do zaplatenia.

6. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 1.309,63 eura. Podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 25,80 % (v časti, v ktorej súd žalobe žalobcu vyhovel 337,89 eura) a hrubý úspech žalovanej bol v rozsahu 74,20 % (v časti zamietnutej žaloby), t.j. žalovaná bola v spore úspešnejšia v rozsahu 48,40 % (74,20 - 25,80). Žalovanej trovy konania nevznikli, preto jej ich náhradu súd nepriznal.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (voči výrokom II. a III) podľa § 355 ods. 1 CSP v spojení s § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie odkazuje v odôvodnení rozsudku na znenie zák. č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého spotrebiteľská zmluva musí obsahovať konečný dátum splatnosti. Konajúci súd sa pri aplikácii citovaného zákonného ustanovenia obmedzuje na prípustnosť aplikácie spotrebiteľských noriem, hoci táto nebola v konaní sporná. Aplikácia uvedeného zákona musí byť vykonaná dôsledne s poukazom na charakter poskytovaného produktu, ale táto požiadavka nebola splnená, pretože súd nedostatočne vyhodnotil poskytnutý spotrebiteľský úver ako úver revolvingový. Produkt kreditnej karty je typický skutočnosťou, že nie je časovo ohraničený. Ide o formu tzv. revolvingového úveru, ktorý je charakteristický odlišnosťami v porovnaní so spotrebiteľským úverom s jednorazovým čerpaním finančných prostriedkov. Ustálená judikatúra preto priznáva revolvingovým úverom osobitný režim pri

aplikácii noriem spotrebiteľského práva. Konajúci súd sa však pri konkretizácii žalovanou vybranej formy spotrebiteľského úveru obmedzil na konštatovanie, že v danej zmluve chýba náležitosť konečného dátumu splatnosti a rovnako tak ako problematické videl možnosť predčasného splatenia úveru na podnet žalovanej. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplätný právny úkon. Je pritom výlučne v dispozícii dlžníka, koľko vyčerpá a je teda výlučne v dispozícii dlžníka i suma, ktorú bude povinný titulom úverového vzťahu zaplatiť. Obmedzenie zmluvy o povolenom prečerpaní na určitý časový úsek by bolo nielen v rozpore s produktom povoleného prečerpania, ale i v rozpore s podstatnou náležitosťou uzatvorenej zmluvy, t. j. s prejavenu vôľou zmluvných strán. Ani súd nemôže svojvoľne meniť zmluvné ustanovenia o čase trvania zmluvy, ktoré bolo riadne dojednané medzi zmluvnými stranami. Uvedené tvrdenie má oporu i v princípe autonómie vôle zmluvných strán, povahe súkromného práva a s nimi spojenej spoločenskej a hospodárskej funkcii zmluvy. Uvedenému napokon zodpovedá i rozsudok Krajského súdu Prešov 1Co/29/2014, v ktorom je konštatované, že účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Produkt kreditnej karty je typický skutočnosťou, že nie je časovo ohraničený. V nadväznosti na vyššie uvedené žalobca poukázal na čl. XII body 1 a 7 podmienok pre vydanie a používanie G. kreditnej karty. Žalobcovi nie je zrejmé, v čom vidí súd nedostatok dojednaní o konci úverového vzťahu. V rozsudku Krajského súdu Prešov z 27.01.2011, sp. zn. 6Co 95/2010 (totožne aj KS Nitra 23Co/281/2012) sa uvádza, že revolvingový úver je však typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplätný právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť ako tak dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však už dobre možné nie je v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Kreditná karta je charakteristická svojím bezúročným obdobím, ktoré je jej najväčšou výhodou. Ak dlžník počas bezúročného obdobia vráti poskytnuté financie, nemusí za ich použitie hrdiť úroky. V prípade, že ich v tomto období nevráti, poskytnuté finančné prostriedky sa ďalej úročia. v súlade s § 497 a § 502 ObZ. Nie je preto možné vopred určiť, koľko bude musieť žalovaná zaplatiť v prípade odstúpenia od zmluvy.

8. Úvahou vyjadrenou vyššie sa zaoberal Krajský súd Nitra v uznesení zo dňa 28.04.2017 sp. zn. 5Co/327/2016 v ktorom uviedol, že náhľad súdu prvej inštancie na predmetný prípad nie je správny a v konečnom dôsledku neguje možnosť existencie bankového produktu (kreditná karta, povolené prečerpanie), ktoré sú charakteristické práve ustanovením úverového limitu (najvyššej sumy úveru) a nie dojednaním jednorazovej sumy na čerpanie, a to nielen na vlastnom trhu SR, ale aj v celom európskom priestore, a to aj pri zachovaní štandardov ochrany spotrebiteľa. Prisvedčenie náhľadu prvoinštančného súdu by prakticky znamenalo akceptáciu len úverov s jednorazovým čerpaním, čo je neprijateľné.

9. Žalovaná je v zmysle § 497 a § 502 ObZ povinná zaplatiť aj úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona a možno ustáliť, že dohoda o povinnosti zaplatiť zo strany dlžníka úrok za úver je esenciálnou náležitosťou zmluvy o úvere, pričom zákonné ustanovenie vymedzujúce túto náležitosť má kogentný charakter, a preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov (takáto zmluva by mala charakter inominátneho kontraktu), teda ani súd nemôže svojím postupom negovať základnú charakteristiku zmluvy o úvere, ktorou je povinnosť zaplatiť úrok, a to od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Úrok z poskytnutého úveru je cenou peňažných prostriedkov, ktoré zmluvou o úvere veriteľ umožňuje čerpať dlžníkovi.

10. Podľa názoru žalobcu súd svojím postupom (riadnym neodôvodnením rozsudku) porušil právo žalobcu na spravodlivé konanie. Sankcia prezentovaná konajúcim súdom spočíva vo vyhlásení úverového vzťahu za bezúročný a bez poplatkov. Táto predstavuje zásah do prejavenej vôle zmluvných strán, a to napriek tomu, že žalobca sa žiadnym spôsobom neobohatil na úkor žalovanej ako spotrebiteľa. Bola to pritom žalovaná, ktorá sa rozhodla pre spotrebiteľský úver formou kreditnej karty. Platí aj opakovane prezentovaná doktrína, podľa ktorej nie je možné aplikáciu právnych noriem na ochranu spotrebiteľa uskutočňovať selektívne a spätne. Nie je možné dospieť k záveru, že ochrana spotrebiteľa umožňuje aplikáciu akéhokoľvek ustanovenia len s odôvodnením, že je pre spotrebiteľa výhodnejšie. Uvedený záver by vnášal do právnych vzťahov značnú neistotu a znamenal by tiež výrazný zásah do

zásady rovnosti účastníkov týchto vzťahov (NS ČR sp. zn. 32Cdo 3337/2010, sp. zn. 32Cdo 1592/2012, sp. zn. 33Cdo 1069/2 14. Je vždy potrebné sledovať účel právnej normy.

11. Pre spotrebiteľa, ktorý do úverového vzťahu nevstupuje špekulatívne, ale s vôľou svoj záväzok splniť, je rozhodujúca suma, ktorú bude musieť vrátiť (porovnaj KS Prešov 9Co/39/2017 zo dňa 29.06.2017). V prípade revolvingového úveru však táto suma nie je dodávateľovi známa. Je preto potrebné opätovne zdôrazniť, že výslednú sumu určuje spotrebiteľ v priebehu trvania zmluvného vzťahu. Nemožno preto sankcionovať veriteľa za neuvedenie informácie, ktorou nielenže nedisponoval, ale ani nemohol ovplyvniť jej hodnotu.

12. Zákonom č. 279/2017 Z. z. bol novelizovaný zákon č. 129/2010 Z. z. s tým, že s účinnosťou od 01.05.2018 sa vypúšťa povinnosť tzv. splátkového kalendára, keď zákonodarcu v dôvodovej správe výslovne uvádza, že ide o reakciu na rozsudok SD-EÚ C42/15, keď je zrejmé, že v právnom poriadku SR prišlo k nesprávnemu transponovaniu smernice EÚ. Záver o potrebe rešpektovania spotrebiteľských úverov v celoeurópskom kontexte potvrdil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018. Rozhodnutie súdu je preto v priamom rozpore s požiadavkami smernice upravujúcej problematiku spotrebiteľských úverov. Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu možno dospieť k záveru, že požiadavka súdu na určenie konečného dátumu splatnosti či splátkového kalendára pri revolvingových úveroch nie je možná. Prikázať niečo, čo nemožno realizovať znamená právo likvidovať, pretože príkaz, ktorý nemožno splniť slúži iba zmätku, strachu a chaosu. Ústavný súd vo svojej judikatúre preto opakovane uvádza potrebu teleologického výkladu právnych noriem (nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 15/2014 zo dňa 28.04.2014).

13. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré vyplývajú najmä z nutnosti reflektovať rozvíjajúci sa trh so spotrebiteľskými úvermi, v obdobných prípadoch bol nárok žalobcu vyhodnotený ako dôvodný, preto je potrebné rešpektovať základný obsah princípu materiálnej rovnosti a princípu právneho štátu, ktorého obsahom je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, Pl. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Je legitímny očakávaním žalobcu, že obdobne bude jeho nárok posúdený aj v predmetnom konaní (ak tu nie sú skutkové okolnosti osvedčujúce zánik nároku a pod.). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej Skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05).

14. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konajúci súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, preto žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti zrušil a vec sa vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si žalobca uplatnil nárok na náhradu trov konania.

15. Žalobca na výzvu odvolacieho súdu podľa § 382 k možnému použitiu § 10 ods. 1 a § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. v podaní doručenom odvolaciu súdu 14.01.2019 uviedol, že produkt kreditnej karty je typický skutočnosťou, že nie je časovo ohraničený. Ide o formu tzv. revolvingového úveru, ktorý je charakteristický odlišnosťami v porovnaní so spotrebiteľským úverom s jednorazovým čerpaním finančných prostriedkov. Ustálená judikatúra preto priznáva revolvingovým úverom osobitný režim pri aplikácii noriem spotrebiteľského práva. Konajúci súd sa však pri konkretizácii žalovanou vybranej formy spotrebiteľského úveru obmedzil na konštatovanie, že v danej zmluve chýba náležitosť konečného dátumu splatnosti a rovnako tak ako problematické videl možnosť predčasného splatenia úveru na podnet žalovanej. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/281/2012 zo dňa 27.03.2013. Obmedzenie zmluvy o povolenom prečerpaní na určitý časový úsek by bolo nielen v rozpore s produktom povoleného prečerpania, ale i v rozpore s podstatnou náležitosťou uzatvorenej zmluvy, t. j. s prejavenu vôľou zmluvných strán. Kreditná karta je charakteristická svojím bezúročným obdobím, ktoré je jej najväčšou výhodou. Ak dlžník počas bezúročného obdobia vráti poskytnuté financie, nemusí za ich použitie hradiť úroky. V prípade, že ich v tomto období nevráti, poskytnuté finančné prostriedky sa ďalej úročia v súlade s § 497 a § 502 ObZ. Nie je preto možné vopred určiť, koľko bude musieť žalovaná zaplatiť v prípade odstúpenia od zmluvy.

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu 28.06.2010 sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemala písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. S účinnosťou od 01.01.2013 bolo uvedené ustanovenie novelizované, pričom náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 boli vylúčené ako alternatívny dôvod. Prioritou výkladu právnych noriem je výklad, ktorý nezakladá obsolentnosť právnej normy. Novelizácia právnej normy je zákonodarcom prijímaná s úmyslom zmeniť znenie zákona, nie s úmyslom neprivodiť zmenu v obsahu. V čase uzatvorenia predmetnej zmluvy sa preto jednoznačne vyžadovalo kumulatívne splnenie podmienok oboch podmienok uvedených v § 11 ods. 1 písm. a). K imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka princípu právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou čoho je i zákaz spätného (retroaktívneho) pôsobenia právnych predpisov. V podmienkach demokratického štátu, kde vládnu zákony a nie subjektívne predstavy ľudí a z požiadavky právnej istoty jednoznačne vyplýva záver, že právny predpis, resp. jeho ustanovenia pôsobia iba do budúcnosti a nie do minulosti. V prípade ich spätného pôsobenia by sa vážne narušila požiadavka na ich bezrozpornosť, ďalej na všeobecnú prístupnosť (poznateľnosť), čím by nevyhnutne dochádzalo k situácii, že ten, kto postupuje podľa práva, by nemal žiadnu možnosť zoznámiť sa s obsahom budúcej právnej normy, ktorá by napríklad jeho konanie podľa platného práva v minulosti vyhlásila za protiprávne, resp. za právne neúčinné. To by teda znamenalo, že jednotlivé subjekty práva by nemali istotu, či ich konanie podľa platného a účinného práva v dobe, kedy došlo k nemu, nebude neskoršie (po prijatí nového právneho predpisu) ex tunc posudzované ako protiprávne alebo právne neúčinné, s vylúčením ochrany nimi riadne nadobudnutých práv v minulosti (NS SR sp. zn. 5 SŽ/20/2010). Žalobca preto zastáva názor, že nie je splnená ani len jedna z dvoch kumulatívnych náležitostí potrebných na uplatnenie sankcie bezúročnosti úveru. Žalobca poukazuje tiež na judikatúrou opakovane prezentovanú doktrínu, podľa ktorej nie je možné aplikáciu právnych noriem na ochranu spotrebiteľa uskutočňovať selektívne a spätne. Nie je možné dospieť k záveru, že ochrana spotrebiteľa umožňuje aplikáciu akéhokoľvek ustanovenia len s odôvodnením, že je pre spotrebiteľa výhodnejšie. Uvedený záver by vnášal do právnych vzťahov značnú neistotu a znamenal by tiež výrazný zásah do zásady rovnosti účastníkov týchto vzťahov (NS ČR sp. zn. 32Cdo 3337/2010, sp. zn. 32Cdo 1592/2012, sp.zn. 33Cdo 1069/2014). Je vždy potrebné sledovať účel právnej normy. Pre spotrebiteľa, ktorý do úverového vzťahu nevstupuje špekulatívne, ale s vôľou svoj záväzok splniť, je rozhodujúca suma, ktorú bude musieť vrátiť (porovnaj KS Prešov 9Co/39/2017 zo dňa 29.06.2017).

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, pretože v danej veci existovalo iné právne posúdenie nároku žalobcu ako nedôvodného a žalobca v reakcii na výzvu súdu neargumentoval takým spôsobom, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť.

18. Predmetom odvolacieho konania bolo v danom prípade posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobu v časti uplatneného nároku žalobcu, titulom nesplateného spotrebiteľského dlhu formou povoleného prečerpania zamietol v časti uplatnených úrokov a poplatkov. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalovaná vyčerpala finančné prostriedky vo výške 1.531,40 eura a splatila 1.247.73 eura (čo žalobca nepoprel). Z dôvodu, že uzavretá zmluva o úvere neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 (dobu trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti, celkovú výšku úveru, celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, počet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), považoval súd prvej inštancie úver za bezúročný a bez poplatkov a žalobcovi priznal právo na zaplatenie istiny 283,67 eura ako rozdielu medzi vyčerpanou časťou a vrátenou časťou úveru. Žalobca v odvolaní poukázal predovšetkým na nesprávne právne posúdenie nároku žalobcu a zdôraznil, že išlo o povolené prečerpanie platobnou kartou a nie o jednorazovo poskytnutý spotrebiteľský úver.

19. Podľa § 10 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinný v čase uzavretia zmluvy 11.03.2011) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w), b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške, c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

20. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

21. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 02.02.2011 uzavreli zmluvu o bežnom účte a dňa 11.03.2011 zmluvu o poskytnutí úveru k G. kreditnej karte, ktorú aj sám žalobca považoval za zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania. Podstatné náležitosti zmluvy formou povoleného prečerpania stanovoval citovaný § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy. Zmluva predložená žalobcom (č.l. 15) neobsahovala náležitosť podľa § 10 ods. 1 písm. a) s poukazom na § 9 ods. 1 písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a preto bolo potrebné v súlade s citovaným § 11 ods. 1 písm. a) považovať úver za bezúročný bez poplatkov. Žalobca v odvolaní a vo vyjadrení poukazuje na mnohé rozhodnutia odvolacích súdov (napokon aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave rozhodované v senáte 23Co), v ktorých bol vyslovený iný právny názor pri posudzovaní revolvingových úverov. Išlo však o právny názor vyslovený v súvislosti so zmluvami uzatvorenými do účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a právne posúdenie zmluvy o revolvingových úveroch vychádzalo z vtedy účinného zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. Ak však bola zmluva, od ktorej si žalobca uplatňoval nárok uzavretá 11.03.2011 za účinnosti novoprijatého zákona č. 129/2010 Z.z., bolo nevyhnutné tento zákon aplikovať aj na prejednávajúcu vec. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu žalobca namieta aplikáciu právnych noriem, ktoré by mali pôsobiť spätne, keď v prejednávanej veci súd vychádzal zo znenia zákona účinného v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu. Nie je akceptovateľná námietka žalobcu, že súdy by mali rozhodovať o nárokoch žalobcu rozdielne. Je otázne, či išlo o skutočne podobné prípady z hľadiska zisteného skutkového stavu, ak im aj bolo vyhovené a z vyjadrenia žalobcu nevyplýva, že by malo ísť o rozhodnutia, ktorými sú konajúce súdy viazané (§ 193, § 391 ods. 2, § 455 CSP), prípadne rozhodnutia predstavujúce ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

22. Súd prvej inštancie pri posudzovaní náležitosti zmluvy o povolenom prečerpaní postupoval podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, správne mal však vychádzať z § 10 ods. 1 uvedeného zákona. Odvolací súd, ako bolo vyššie uvedené, umožnil žalobcovi vyjadriť sa k posúdeniu veci podľa § 10 ods. 1 a následne k § 11 ods. 1. Samotný žalobca ani netvrdil, že by zmluva požadovanú náležitosť, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru obsahovala (§ 10 ods. 1 písm. a) s poukazom na § 9 ods. 1 písm. f) a v podstate obhajoval názor, pre ktorý túto náležitosť obsahovať nemusela, s čím sa ale odvolací súd nestotožnil. Ak zákonodarca upravil náležitosti zmluvy o úvere formou povoleného prečerpania a išlo o kogentné ustanovenia, bolo nevyhnutné prijať právnu úpravu aplikovať. Odvolací súd sa tiež nestotožnil s gramatickým (doslovným) výkladom § 11 ods. 1, ako ho prezentoval žalobca vo vyjadrení. Na zistenie účelu a zmyslu zákona, ktorý je pri aplikácii práva rozhodujúci je nevyhnutné vykladať zákonný text v širších súvislostiach smerujúcich hlavne k ochrane spotrebiteľa a bolo možné dospieť k záveru, že každá z neuvedených náležitostí zmluvy, alebo nedostatok písomnej formy má za následok sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

23. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, bol preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdený.

24. V odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej vznikol nárok podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému žalobcovi. Nakoľko jej však preukázateľne žiadne nevznikli, odvolací súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

25. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).